

Státní okresní archiv Klatovy

Místní školní rada Malý Bor

1875–1948

Inventář

EL NAD č.: 1549

AP č.: 648

Eva Ulrichová

Klatovy 2017

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	5
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha: Seznam použitých zkratk	7
Inventární seznam	8

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Místní školní rady se zřizovaly na základě zákona č. 48/1868 ř. z., kterým byla vydána pravidla o postavení školy k církvi. Dohlížely na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů, na školní docházku a na chování žáků. Dále se staraly o finanční i věcné potřeby školy, včetně školních budov i pozemků. Členové místní školní rady byli voleni ze zástupců školy, obce a náboženských společností. Volební období trvalo tři roky.

Místní školní rada v Malém Boru vznikla podle tohoto nařízení pravděpodobně v roce 1868, z nejstaršího období však nejsou o její činnosti zprávy. V té době byla Obecná škola v Malém Boru dvoutřídní. Ke škole byly přiškoleny obce Malý Bor a Třebomyslice. Školní budova byla postavena v roce 1781. C. k. zemská školní rada výnosem ze dne 13. července 1874 povolila od 1. ledna 1875 rozšíření školy na trojtřídní. Rozšíření o čtvrtou třídu bylo podmíněno stavbou nové školní budovy, k jejímuž zahájení došlo dne 19. července 1879. Zkolaudovaná byla dne 20. listopadu 1880.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 došlo k rozpuštění místních školních rad k 31. prosinci 1920 vládním nařízením č. 605/1920 Sb., o místních radách školních a o místních výborech školních (pro školy menšinové). Nové místní školní rady a místní školní výbory (pro menšinové školy) byly voleny k 1. lednu 1921. Funkční období bylo čtyřleté, náplň činnosti zůstala stejná. Přímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři. Nová Místní školní rada v Malém Boru byla zvolena již dne 8. prosince 1920. V dalších letech probíhaly pravidelně volby do místní školní rady dle platných zákonů.

V období okupace bylo ustanoveno vládním nařízením č. 115/1941 Sb., o složení místních (újezdních) školních rad, že členy místní školní rady jmenoval přednosta okresního úřadu. Dne 20. července 1941 se konala ustavující schůze nově jmenované místní školní rady, na které všichni členové podepsali slib. Den před touto schůzí, na základě přípisu Okresní školní rady ve Strakonících, se uskutečnilo předání veškeré agendy místní školní rady. Odstupující předseda František Vopalecký ji předal nově ustanovenému předsedovi Cyrilu Brožovi. K další změně došlo v roce 1943, kdy se nařízením ministra školství č. 302/1943 Sb., o místní školské správě, zrušily místní školní rady. Jejich pravomoc přešla na starostu obce v sídle školní rady, nebo mohl být k tomuto účelu jmenován jiný člen obecní rady, v případě potřeby i jiná osoba (pověřený představený školní obce). Podle tohoto nařízení byl v Malém Boru ustanoven Cyril Brož, bývalý předseda místní školní rady, jako pověřený představený školní obce.

K obnovení místních školních rad v roce 1945 došlo na základě výnosu MŠO č. 96/1945 (pokyny o úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské správy). Jejich činnost se řídila vládním nařízením z roku 1920. Dne 28. července 1945 předal řídící učitel hospodaření školní obce Místnímu národnímu výboru v Malém Boru. Ustavující schůze nově zvolené místní školní rady se konala dne 13. června 1946.

Činnost místních (újezdních) školních rad ukončil zákon č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, podle kterého byly od 1. ledna 1950 zrušeny školní obce. Jejich práva a závazky přešly na stát a finanční prostředky se staly součástí rozpočtu místního národního výboru v obci, v níž měla škola sídlo.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochované archiválie se pravděpodobně po celou dobu existence místní školní rady nacházely v budově školy. Kdy byly předány do archivu, se nepodařilo zjistit.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Časový rozsah fondu je 1875–1948. Jazykem archiválií je čeština. Archiválie jsou poškozeny prachem.

Fond obsahuje 2 úřední knihy (0,03 bm) z let 1879–1948 a 1 karton spisů (0,11 bm) z let 1875–1910.

Zápisy ze schůzí z let 1879–1880 jsou vedeny duplicitně v knize (inv. č. 1) a ve spisech (inv. č. 3).

Pořádání a inventarizace fondu proběhly podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále podle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatků čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

Pro uspořádání archiválií daného archivního fondu bylo použito následující pořádací schéma:

- I. Úřední knihy
- Správní knihy

II. Spisový materiál

Spisy

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond obsahuje 2 knihy a spisy zápisů ze schůzí z let 1875–1948, ve kterých je uvedeno složení místní školní rady a její činnosti v daných volebních obdobích. Některé zápisy v letech 1879–1880 jsou vedeny duplicitně, jak v knize, tak ve spisech.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala v roce 2016 a archivní pomůckou opatřila v roce 2017 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

V Klatovech 28. 7. 2017

Eva Ulrichová

Seznam použitých pramenů a literatury

SOkA Klatovy, fond *Základní devítiletá škola Malý Bor*, knihy inv. č. 213, 214.

SOkA Klatovy, fond *Archiv obce Malý Bor*, knihy inv. č. 1–4, 19.

SOkA Klatovy, fond *Místní národní výbor Malý Bor*, kniha inv. č. 1.

Říšský zákoník (Reichsgesetzblatt). Vídeň: c. k. dvorní a státní tiskárna, 1868.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1941.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1943.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. Praha: Státní tiskárna, 1949.

Věstník ministerstva školství a osvěty. Praha: Státní nakladatelství, 1945.

JANÁK Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

TOPINKA, Jiří a kol. Příspěvek k pořádání školských fondů, *Archivní časopis*, 2008, roč. 58, č. 2.

Příloha: Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
c. k.	císařsko-královský
čj.	číslo jednací
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
kar	karton
MŠO	Ministerstvo školství a osvěty
MŠR	místní školní rada
MV	Ministerstvo vnitra
roč.	ročník
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	sbírka zákonů
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA	státní okresní archiv
ukn	úřední kniha

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
I. Úřední knihy			
Správní knihy			
1	Zápisy ze schůzí (25. 5. 1879–23. 2. 1930)	1879–1930	ukn 1
2	Zápisy ze schůzí (15. 2. 1931–21. 11. 1948)	1931–1948	ukn 2
II. Spisový materiál			
Spisy			
3	Zápisy ze schůzí (23. 5. 1875–12. 9. 1880)	1875–1880	kar 1
4	Protokol o předání majetku při výměně řídících učitelů (31. 8. 1910)	1910	kar 1

Název archivní pomůcky:	Místní školní rada Malý Bor
Značka archivního fondu:	MŠR Malý Bor
Časové rozmezí:	1875–1948
Počet evidenčních jednotek:	3 (2 úřední knihy, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	4
Rozsah v bm:	0,14
Stav ke dni:	28. 7. 2017
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Ulrichová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Ulrichová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič dne 28. 7. 2017 – čj. SOAP/040-0554/2017